

1 Helden en verraders

2 Felix kijkt de klas rond. Arne schrijft briefjes aan Tim, Kay zit achterstevoren op zijn stoel
3 en juf Lisa probeert de klas stil te krijgen. Felix kan zich nauwelijks voorstellen dat hij over
4 een jaar in de eerste klas van de middelbare zit. Een nieuwe klas, een nieuwe school, een
5 nieuwe stad. Hij wordt zenuwachtig als hij eraan denkt.

6 Felix kijkt naar zijn klasgenoot Loek die voorover gebogen
7 over zijn rekenboek hangt, terwijl de rest van de klas lol
8 maakt. Te onzeker om op te kijken, bang om een propje
9 in zijn nek of kauwgum in zijn haar te krijgen. Bezorgd
10 dat de juf zijn naam noemt en dat zijn gestotter dan door
11 de klas klinkt. Felix heeft met hem te doen. Dit jaar kwam
12 Loek bij hen in de klas. Hij komt uit een klein dorp ver
13 van Amsterdam en dat is aan zijn accent te horen. Hij
14 draagt sombere kleren en zijn lange haar hangt
15 onverzorgd om zijn hoofd. Felix kan niet ontkennen dat
16 hij ook moest grinniken toen Loek voor het eerst de klas
17 binnenkwam. Bij gym kiest hij hem nooit in zijn groepje
18 en hij heeft hem ook niet op zijn verjaardag uitgenodigd.
19 Felix realiseert zich dat hij over een paar weken hetzelfde
20 meemaakt als Loek, maar dan andersom. Hij gaat als
21 echte Amsterdammer in Limburg naar de middelbare
22 school. Zou dat net zo erg zijn?

23 Juf Lisa stelt een vraag en noemt Loeks naam. Hij zegt niets. De juf zegt dat hij zijn tijd
24 mag nemen. Ze kijkt Loek lief aan. Aan haar ligt het niet. Loek wil antwoord geven, maar
25 blijft bij het tweede woord al haperen. Felix hoort dat Arne Loek nadoet en hij ziet Tim die
26 vlak voor hem zit, ____1____ op zijn horloge kijken. Loek probeert hen te negeren, maar
27 komt niet meer uit zijn woorden en kijkt naar zijn tafel. 'Kappen, jongens!' Het is eruit
28 voordat Felix er erg in heeft. Hij krijgt een kleur. 'Kappen', zegt hij nog een keer, maar nu
29 iets minder overtuigd. Een zacht gejoel klinkt uit de klas en hij krijgt een tik tegen zijn
30 achterhoofd, maar het werkt. De klas is stil en Loek probeert opnieuw te antwoorden. 'Klopt
31 als een bus', zegt juf Lisa als Loek het goede antwoord gegeven heeft. Ze geeft Felix een
32 knipoog. Hij voelt alle ogen in zijn rug prikken. Felix' beste vriend Kay bekijkt hem van
33 opzij. Als Felix terugkijkt, draait hij met zijn ogen en fluistert: 'Held'.

34 In de pauze loopt Kay direct weg van Felix. Als iedereen de gang op rent, hoort Felix Arne
35 zeggen: 'Gaaf hij ineens voor moeder Teresa spelen, wat een sukkel!' Felix blijft even bij
36 zijn tafel staan en draait zich dan ook om om de gang op te lopen. De juf wrijft
37 bemoedigend over zijn rug als hij langsloopt. 'Hartstikke goed dat je dat deed, Felix', zegt
38 ze. 'Laat ze maar even, die draaien wel weer bij.' Felix knikt, maar vraagt zich af of ze gelijk
39 heeft.

40 Op de gang staat Loek. Hij stapt op Felix af zodra die de klas uitkomt. Zonder te stotteren
41 zegt hij: 'Dank je'. Dan draait hij zich meteen om. Felix kijkt de gang in of zijn vrienden er
42 zijn, maar die zijn gelukkig buiten. 'Geen probleem, Loek, graag gedaan.' Loek knikt en wil
43 de klas weer inlopen, maar Felix houdt hem tegen. 'Weet je,' begint hij. 'Ik ga verhuizen na
44 de zomervakantie.' Loek drukt zijn bril wat vaster op zijn neus, terwijl hij Felix even
45 aankijkt. 'O', stamelt hij. Er valt een korte stilte. Felix schraapt zijn keel. 'Ik ga het hier best

46 missen', gaat hij verder. Loek knikt voorzichtig en glimlacht naar Felix. Dan draait hij zich
 47 om en loopt de klas in om daar zijn brood op te eten. Even twijfelt Felix of hij bij hem zal
 48 gaan zitten, maar hij bedenkt zich, pakt zijn jas en loopt de gang door naar buiten.

49 Op het bankje om de dikke eik op het schoolplein zitten Felix zijn vrienden zoals in elke
 50 pauze te praten. Felix loopt langzaam op hen af. Als Arne hem ziet aankomen, fluistert hij
 51 iets waardoor Kay en Tim ook zijn kant op kijken. 'Hé jongens', zegt Felix zo normaal
 52 mogelijk. Hij wil naast Kay gaan zitten, maar die staat direct op en gaat voor hem staan.
 53 'Wat was dat, Felix?' Kay schreeuwt. Felix voelt spettertjes spuug op zijn gezicht. Hij kijkt
 54 naar zijn vriend en beseft dat hij hem nog nooit zo boos heeft zien kijken. Zijn wangen zijn
 55 rood, zijn donkere krullen hangen warrig voor zijn gezicht en zijn ogen spuwen vuur. 'Wat
 56 dacht je? Ik ga de verrader uithangen?' Kay geeft Felix een duw tegen zijn borst waardoor
 57 hij met zijn rug tegen de leuning van het bankje klapt. Kay draait zich om en gaat de school
 58 in.

59 Felix kijkt hem verbijsterd na. Hij snapt
 60 Kay's reactie niet, Kay is juist altijd
 61 degene die pesten als eerste afkapt. Felix
 62 wil opstaan om achter Kay aan te gaan,
 63 maar Tim houdt hem tegen. 'Ben je ons
 64 zomervakantieplan soms vergeten?'
 65 vraagt hij. Felix denkt terug aan de zomer
 66 waarin ze met zijn vieren op vakantie
 67 gingen. Ze sliepen in een tent in de
 68 immense tuin van de oom van Arne en
 69 hadden daar op de laatste avond
 70 gezworen voor altijd vrienden te blijven.
 71 Bedoelt hij dat? 'Het plan dat je had
 72 bedacht om die nieuwe meteen weg te
 73 pesten, Felix.' Arne kijkt hem fel aan. Felix weet het weer. Hij krijgt een naar gevoel in zijn
 74 maag. Dat plan had Kay echt dwarsgezet. Hij had zelfs gezegd dat hij Felix nooit meer
 75 aan zou kijken als hij nog eens met zoiets aan zou komen. Arne en Tim vonden het plan
 76 natuurlijk geweldig en Felix koos toen hun kant. Tot op de eerste schooldag heeft Kay op
 77 hen ingepreacht het plan niet uit te voeren. Uiteindelijk hebben ze naar hem geluisterd omdat
 78 hij dreigde de directeur in te lichten. Het was ook een walgelijk plan.

79 'Je begrijpt wat Kay nu aan het doen is?', sist Arne. Felix kijkt hem fronsend aan, maar ziet
 80 dan achter Arne juf Lisa naar buiten stormen. Ze loopt rechtstreeks op hen af en kijkt niet
 81 blij. Het getik van haar hakken op de stenen stopt als ze vlak voor hen staat. 'Arne, Tim,
 82 Felix, ik wil jullie spreken.' Ze praat snel en draait zich met een ruk om. Als 2
 83 schapjes lopen de drie vrienden achter hun juf aan naar binnen. In zijn ooghoeken ziet
 84 Felix Tim en Arne blikken uitwisselen. Hoewel hij weet dat hij niet altijd een lieverdje
 85 geweest is, vindt hij de reactie van zijn vrienden en van de juf eigenlijk enorm overdreven.
 86 Het is toch juist positief dat hij nu verdedigt in plaats van pest? Hij wil boos worden, maar
 87 besluit af te wachten.

88 Achterin het klaslokaal zit Loek naar buiten te kijken, terwijl hij gedachteloos op een stukje
 89 mandarijn zuigt. Vlak voor het bureau van de juf zit Kay. Felix wil naast zijn vriend gaan
 90 zitten, maar die schuift de stoel met een klap tegen de tafel en maakt een afwerend gebaar.
 91 Felix doet een stap terug. 'Jongens, ik wil dat jullie even gaan zitten', zegt juf Lisa zacht.

92 Haar stem klinkt inmiddels minder streng. Tim, Felix en Arne gaan achter Kay zitten. 'Ik heb
 93 iets gehoord over een wegpestplan en dat staat me helemaal niet aan', werpt de juf hen
 94 voor de voeten. Arne en Tim draaien zich allebei naar Felix en kijken hem schijnheilig aan.
 95 'Dat plan is allang van de baan, juf', zegt Felix. Het verbaast hem dat zijn stem zo rustig
 96 klinkt, want hij is woest. Juf Lisa loopt naar Felix toe en kijkt hem serieus aan. Felix kijkt
 97 naar zijn tafel. 'Felix, ik vond het hartstikke goed van je dat je net iets zei over het plagen,
 98 maar als het zo is dat jij eerst je vrienden opstookt en ze vervolgens op het pesten
 99 aanspreekt, lijkt me dat een rare gang van zaken.' Felix hart klopt snel. Waarom heeft Kay
 100 dat gezegd? Hij stookt hen toch niet op? Hij kan wel eens gemene grapjes maken als ze na
 101 school samen zijn, maar opstoken? Dat heeft Kay overdreven.

102 De juf blijft stil, ze wacht op zijn reactie. 'Ik zal niks meer zeggen in het vervolg', reageert
 103 Felix. 'Sorry Loek, sorry juf, echt stom van me,' vervolgt hij. 'Mag ik nu weg?' 'Ja hoor, het
 104 wordt lastig voor Felix en dan wil hij weg,' mompelt Arne. 'Jij moet al helemaal je bek
 105 houden,' bijt Felix Arne toe. 'Zo, zo en wie allemaal nog meer?' Juf Lisa klinkt nu echt boos.
 106 'Ik soms?' Felix zwijgt. De juf gaat weer voor de klas staan. 'Als ik iets erg vind, is het
 107 pesten.' Juf Lisa haalt diep adem. 'Ik ben niet overal bij, maar wanneer ik iets opmerk dat
 108 op pesten lijkt, zeg ik er iets van.' 'Nou, dat hebben we gemerkt', zegt Felix zacht. De juf is
 109 even stil. Ze pakt haar mok met thee van haar bureau en neemt een klein slokje om het
 110 pijnlijke moment te vullen. Ze haalt adem om iets te zeggen, maar bedenkt zich en maakt
 111 aanstalten om de klas uit te lopen.

112 Achter in de klas hoort Felix een stoel naar achter schuiven.
 113 Loek staat op en loopt naar voren. Hij gaat op een tafel vooraan
 114 zitten. De vier jongens en de juf kijken hem verwachtingsvol en
 115 tegelijkertijd verbaasd aan. Loek glimlacht verlegen en strijkt
 116 zijn lange haren achter zijn oren. 'Het jaar duurt niet zo lang
 117 meer.' Loek praat langzaam, hij stottert niet. 'Maar misschien
 118 kunnen we samen een keer iets leuks doen.' De jongens blijven
 119 stil, juf Lisa glimlacht. Felix wil reageren, maar realiseert zich
 120 dat hij nu niet degene is die dat moet doen. Hij prikt Arne die
 121 voor hem zit, met de punt van zijn schoen in zijn rug. Arne
 122 maait Felix' schoen weg met zijn arm. 'We gaan skateboarden
 123 vanmiddag, dus als je mee wilt...', zegt Arne verveeld. Loek
 124 straalt. 'Leuk,' zegt Loek, 'ik heb alleen nog nooit geskateboard.'
 125 'O, maar dat maakt niet uit,' reageert Tim, 'Ik kon er eerst ook
 126 niks van.' 'En nu nog steeds niet,' voegt Arne toe, terwijl hij Tim
 127 een plagerige duw geeft, 'maar dat maakt inderdaad niet uit. Je
 128 bent welkom.'

129 De bel gaat en de andere klasgenoten komen binnen. Terwijl Tim en Arne Loek alvast warm
 130 maken voor de skateboardmiddag, wenkt juf Lisa Felix en Kay om op de gang te komen.
 131 Met hun handen in hun zakken staan ze tegenover de juf. 'Jongens, sorry, ik heb het niet zo
 132 handig aangepakt', begint ze. 'Ik had zelf iets moeten zeggen over het pesten en ik had
 133 beter eerst met jullie samen kunnen praten.' 'En u had Kay aan moeten spreken op het
 134 klikken', zegt Felix brutaal. Kay werpt Felix een geïrriteerde blik toe, juf Lisa denkt even na.
 135 'Misschien wel ja,' zegt ze na een tijdje, 'maar ik begrijp jullie allebei en ik denk dat jullie
 136 elkaar ook wel begrijpen. Al is het maar een beetje.' Kay draait zich naar Felix toe. 'Nee, ik
 137 snap niet waarom jij je beste vrienden afvalt, terwijl je vorige week het hele park bij elkaar
 138 stottert omdat je het niet kan laten om Loek na te doen.' Felix kijkt naar de grond. Kay

139 heeft namelijk gelijk, dat had hij gedaan. Zelfs toen de jongens zeiden dat het wel genoeg
140 was, ging hij door. Juf Lisa en Kay wachten geduldig op zijn reactie, terwijl de klas steeds
141 rumoeriger wordt. Felix bijt op zijn lip. 'Ik besepte ineens dat ik over een paar weken
142 hetzelfde moet meemaken als Loek', zegt Felix zacht. Kay kijkt Felix een beetje verbaasd
143 aan. 'Komt 'ie nu mee', mompelt Kay tegen juf Lisa. 'En maar stoer doen over zijn nieuwe
144 school en zijn nieuwe huis', voegt hij er lachend aan toe. De juf glimlacht. 'Een grote mond,
145 maar een klein hartje!' Ze knipoogt naar Felix. Hij voelt dat hij rood wordt. 'Kom jongens,
146 we gaan weer wat doen!'

147 Felix en Kay lopen achter juf Lisa het klaslokaal in waar hun blik meteen op een lachende
148 Loek valt. Kay draait zich om naar Felix en fluistert glimlachend: 'En dat allemaal door jouw
149 verraad en mijn geklik. Was het toch nog ergens goed voor!'

Tekst: Fabienne Peters
Illustraties: Tamar Klijsen

Naam: .....

1. De titel van deze tekst is 'Helden en verraders'.
Wat zou een andere passende titel kunnen zijn?
  - A. Verhuizen naar Amsterdam
  - B. Jaloerse klikspaan
  - C. Even geen grote mond
  - D. Naar de middelbare school
2. In hoeveel alinea's komt in deze tekst geen gesproken tekst voor?
  - A. één
  - B. twee
  - C. drie
  - D. vier
3. Wie is de hoofdpersoon in dit verhaal en waarom?
  - A. Kay, omdat hij zorgt dat de ruzie wordt opgelost.
  - B. Loek, omdat hij degene is die gepest wordt.
  - C. Felix, omdat hij degene is vanuit wie het verhaal wordt verteld.
  - D. Juf Lisa, omdat zij de leiding heeft in het verhaal.
4. Welk woord past het **best** op plaats 1?
  - A. kort
  - B. overdreven
  - C. snel
  - D. glazig
5. In welke regel staat figuurlijk taalgebruik?
  - A. regel 12
  - B. regel 24
  - C. regel 32
  - D. regel 34
6. Boven welke alinea zou het tussenkopje 'Verraad' het **best** passen?
  - A. boven alinea 1
  - B. boven alinea 2
  - C. boven alinea 5
  - D. boven alinea 6

7. Wie is Felix' beste vriend?
- A. Tim
  - B. Arne
  - C. Kay
  - D. Loek
8. Naar wie verwijst het woord 'hij' in regel 33?
- A. Kay
  - B. Loek
  - C. Tim
  - D. Felix
9. Welke woorden had de auteur in regel 59 ook kunnen gebruiken in plaats van 'verbijsterd'?
- A. heel erg verontwaardigd
  - B. heel erg verbaasd
  - C. heel erg verdrietig
  - D. heel erg opgelucht
10. Wat houdt het zomervakantieplan in dat Felix had bedacht?
- A. Hun eeuwige vriendschap.
  - B. Loek wegpesten.
  - C. Vakantie in de tuin van de oom van Arne.
  - D. Met zijn vieren op vakantie gaan.
11. Welk woord past het **best** op plaats 2?
- A. wollige
  - B. slome
  - C. geïrriteerde
  - D. makke
12. Lees *Terwijl Tim ... te komen.* (r. 129 en 130) Wat is het verband tussen het eerste en tweede deel van de zin?
- A. Het eerste en het tweede deel van de zin gebeuren tegelijkertijd.
  - B. Het tweede deel is de oorzaak van het eerste deel.
  - C. Het tweede deel is een samenvatting van het eerste deel.
  - D. Het tweede deel is tegengesteld aan het eerste deel.
13. Uit welk stukje blijkt het **best** waarom Kay boos is op Felix?
- A. "Felix' beste ... fluistert: 'Held'." (r. 32 en 33)
  - B. "'Wat dacht je? ... school in.'" (r. 55 t/m 58)
  - C. "Hij krijgt ... zou komen." (r. 73 t/m 75)
  - D. "'Nee, ik ... na te doen.'" (r. 136 t/m 138)

14. In welke regel(s) komt een gezegde voor?
- A. regels 4-5
  - B. regel 102
  - C. regels 144-145
  - D. regel 149
15. Welk personage is waarschijnlijk het gelukkigst aan het einde van het verhaal?
- A. juf Lisa
  - B. Loek
  - C. Felix
  - D. Kay
16. Welke stukje vat de tekst het **best** samen?
- A. Felix verdedigt Loek, maar zijn vrienden vinden Felix een verrader omdat hij Loek eerst zelf wilde wegpesten.
  - B. Felix is bang om na de zomer naar een andere stad te verhuizen. Hij deelt zijn angst met Loek, die hem daarbij niet kan helpen.
  - C. Loek wordt erg gepest. Felix komt voor hem op. Daarna worden ze vrienden.
  - D. Kay neemt het Felix kwalijk dat hij de held uithangt, terwijl hij zelf een wegpestopplan bedacht heeft. Kay vindt dat Felix moet doorgaan met pesten.
17. Wat voor soort verhaal is dit?
- A. een historisch verhaal
  - B. een komisch verhaal
  - C. een realistisch verhaal
  - D. een romantisch verhaal
18. Wie heeft wie verraden in het verhaal?
- A. Kay heeft Felix verraden.
  - B. Felix heeft juf Lisa verraden.
  - C. Loek heeft Felix verraden.
  - D. Arne heeft Tim verraden.
19. Welke bewering is **waar** volgens het verhaal?
- A. Kay is altijd bevriend geweest met Loek.
  - B. Loek heeft niet erg zijn best gedaan om zich aan te passen.
  - C. Juf Lisa trekt Loek voor.
  - D. Loek is blij dat Felix het voor hem opneemt.

20. Zoek de **laatste** zin.

- A. Hij woonde vroeger in een klein dorp.
- B. Het was wennen van zo'n dorp naar de stad.
- C. Loek kwam een jaar geleden nieuw in de klas.
- D. Maar de klas moest ook aan Loek wennen.
- E. Dat was voor hij verhuisde naar Amsterdam.

21. Zoek de **laatste** zin.

- A. Nu had Felix wel spijt van het stomme idee.
- B. Dat was om Loek snel weg te pesten.
- C. Want hij gaat straks, net als Loek, naar een nieuwe school.
- D. Daarom is hij nu heel aardig voor Loek.
- E. Felix en zijn vrienden hadden een plan bedacht.

22. Wat is de moraal van dit verhaal?

- A. Als je je inleeft in een ander, weet je pas hoe die zich voelt.
- B. Iemand verdedigen die je eerst hebt gepest, is niet netjes.
- C. Het is verkeerd om anderen te pesten.
- D. Als je wordt gepest, moet je dat melden bij je ouders of je juf.